

Flexibele trajecten op maat GO! Atheneum *MXM*

Studiedag 20 oktober 2016

Departement Onderwijs en Vorming
door Yolanda Heyligen Coördinator Taaltrajecten

1

Wie zijn wij?

GO! Atheneum MXM

Melgesdreef 113, 2170 Merksem

De Schoolcontext

Studieaanbod Atheneum MXM

A-stroom (7 klassen)

B-stroom (2 klassen)

ASO: economie, humane, Latijn, wetenschappen

TSO: sociale & technische wetenschappen en
gezondheids- & welzijnswetenschappen

De Schoolcontext

Populatie (3de schooldag 15-16)

Totaal aantal leerlingen: 400

135 leerlingen A-stroom (33,75%)

30 leerlingen B-stroom (7,5%)

131 leerlingen ASO (II, III) (32,75%)

104 leerlingen TSO (II, III) (26%)

De **Merksemse** context

% allochtonen neemt toe, vooral ‘nieuwe nationaliteiten’

2010: 48 nationaliteiten

2015: 67 nationaliteiten (→ ”superdiversiteit”)

% eenoudergezinnen verdubbelde

2010: 18%

2015: 37%

% OCMW-steuntrekkers en werkzoekenden stijgt

2010: 3,5%

2015: 5,2%

De **Merksemse** context

Aantal laaggeschoolde gezinshoofden stijgt.

Aantal grote gezinnen (≥ 5 kinderen) stijgt.

Aantal kinderen met een anderstalige moeder stijgt.

Tevredenheid over de eigen leefzone (2010) is laag:

14% tevreden (t.o.v. 35% Antwerps gemiddelde)

% ouders die een leeractiviteit/ zelfstudie ontplooit (2015) is laag:

20% (t.o.v. 42% Antwerps gemiddelde)

Is de verander(en)de context een probleem of een kans?

Dit is Max!

Max staat symbool voor de waarden die wij belangrijk vinden: eigentijds onderwijs, maximaal leereffect, hoge verwachtingen, aandacht voor elke individuele leerling, betrokkenheid, teamgeest, ICT-integratie, competentiegericht kwaliteit en positief denken.

2

Casussen:

Echte verhalen

Aangepaste namen

Casus

1) Mariana

Twijfel in L6 over al dan niet getuigschrift BaO, behaalt het uiteindelijk wel.

Ouders kiezen toch voor 1B in 2012-'13. Ze scoort sterk bij de kerstexamens.

- **Verwacht verloop van haar schoolloopbaan?**
- **Suggesties om haar leerloopbaan te versterken?**

Casus

2) Amber

Beginnt in 1A in september '11. Zwakke start.

Decemberexamens: 2 tekorten. Krijgt vakantietaken.

Punten blijven zwak voor de meeste vakken.

Maart: BKR stelt “redelijk hopeloos”, “zal nog heel hard moeten werken”.

- **Verwacht verloop van haar schoolloopbaan?**
- **Suggesties om haar leerloopbaan te versterken?**

Casus

3) Rani

Hoogbegaafd en ASS.

Heeft L5 en L6 gecombineerd en behaalde met >95% voor alle vakken het getuigschrift BaO.

Na een vergelijking van alle secundaire scholen in de buurt kiezen de ouders voor Atheneum MXM.

- **Verwacht verloop van haar schoolloopbaan?**
- **Suggesties om haar leerloopbaan te versterken?**

3

Casussen:

The real stories

Casus

- 1) Mariana. Twijfel in L6 over al dan niet getuigschrift BaO, behaalt het uiteindelijk wel. Ouders kiezen toch voor 1B in 2012-'13. Ze scoort sterk bij de kerstexamens.
- Januari '13: drie weken snuffelstage in 1A
 - Februari: bespreking met ouders. Overstap naar 1A met T.O.M.: vrijstellingen
 - Juni: Geen A-attest mogelijk, doelstellingen nog niet voor alle vakken voldoende behaald. Geen eindbeslissing, maar “attest regelmatige lesbijwoning”.
 - September: 2A STV
 - December, maart: positief verloop, geen tekorten.
 - Resultaat in juni: A-attest voor 1A en 2A. Advies TSO. Zit nu in 4 STW.

Casus

2) Amber. Begint in 1A in september '11. Zwakke start. Decemberexamens: 2 tekorten. Krijgt vakantietaken. Punten blijven zwak voor de meeste vakken. Maart: BKR stelt “redelijk hopeloos”, “zal nog heel hard moeten werken”.

- Vanaf 1 okt.: “i-klas structuur”
- STAM-klas vanaf maart
- Juni 12: B-attest, clausulering 2A MW
- Sept 12: 2A STV. Plusklassen Nederlands gedurende periode D1
- Juni 13: A-attest
- Sept 13: kiest voor 3 STW
- Geen tekorten in D1, D2, E1 en D3
- Behaalde A-attest. Zit nu in 6STW en keihard werkende primus van de klas

Casus

- 3) Rani. Hoogbegaafd en ASS. Heeft L5 en L6 gecombineerd en behaalde met >95% voor alle vakken het getuigschrift BaO. Na een vergelijking van alle secundaire scholen in de buurt kiezen de ouders voor Atheneum MXM.
- Socio-emotionele begeleiding door leerlingbegeleidster. Wekelijks individuele begeleiding, om problemen te bespreken en te vermijden. Afspraken rond hoe ze kan aangeven dat ze de leerstof te weinig uitdagend vindt. In dat geval recht op extra uitdagende opdrachten.
 - In 1A Latijn geen noemenswaardige problemen. Af en toe neemt ze toetsvragen te letterlijk. Kiest er in februari '14 voor om klasgenoten zelf te informeren over haar ASS, tijdens een klasgesprek. Verloopt heel positief en constructief.
 - Zit nu in 4 Latijn. Krijgt wekelijks extra 1u Spaans en Wetenschappen.
 - Zij schrijft momenteel ook een eigen boek met ondersteuning van leerkracht Nederlands
 - Zij zal dit jaar examens afleggen voor Latijn en Wetenschappen

4

Aan de slag met flexibele Ex-OKAN trajecten

Casus: taaltrajecten op KA MXM.

- ▶ School 400 lln
 - ▶ +/- 35 taaltrajecten (ex OKAN of vergelijkbaar)
 - ▶ Flexibele trajecten
-
- ▶ Je krijgt 2 casussen van leerlingen.
 - ▶ Bespreek per tafel hoe je hierrond aan de slag wil gaan.

Casus 1: Leerling S., 3 Humane Wetenschappen

- ▶ Op onze school sinds september 2014
- ▶ Vorig schooljaar OKAN in Spectrumschool te Deurne
- ▶ Kreeg advies van OKAN om in te stappen in 3ASO of 3TSO naar keuze.
- ▶ Van september 2014 tot januari 2015 : 24 B-codes
- ▶ Slechte resultaten op dagelijks werk en examens (9 tekorten)

Casus 1: Leerling S., 3 Humane Wetenschappen

- ▶ Leerling S. heeft een gesprek met de leerlingbegeleiding maar dit verloopt moeilijk
- ▶ Thuistaal : Spaans
- ▶ In België sinds juli 2013, samen met papa, mama en kleinere broertjes.
- ▶ Mama en papa kwamen met het gezin op vakantie en beslisten toen van hier te blijven. Leerling S kreeg niet de kans om moreel afscheid te nemen van haar vroegere omgeving.
- ▶ Voorstellen voor een aangepast leertraject?

Casus 2: Leerling N. - 3 Sociaal Technische Wetenschappen

- ▶ Thuistaal is Spaans
 - ▶ Zij volgt OKAN van december 2012 tot juni 2013.
 - ▶ Zij is op onze school sinds september 2014.
 - ▶ In België samen met papa, mama, en 2 jongere zussen.
 - ▶ De oudste zus woont nog steeds in Spanje.
 - ▶ Leerling N. is heel tevreden in België
 - ▶ Dagelijks werk periode 1 : 2 tekorten
 - ▶ Dagelijks werk periode 2 : 1 tekort
 - ▶ Examenperiode : 9 tekorten
-
- ▶ Voorstellen voor een leertraject op maat?

Verder verloop van deze casussen....

Eerste gesprek met Leerling S. in december 2014

- ▶ Een gesprek door Coördinator Taaltrajecten met leerling S. in het Spaans.
- ▶ Leerling S. geeft aan dat ze slechts 50% verstaat van wat de leerkrachten zeggen en 30 - 40% van wat haar medeleerlingen zeggen.
- ▶ Zij is droevig.
- ▶ Zij mist Madrid. Zij mist haar vrienden en familie in Madrid.
- ▶ Zij wil terug naar Madrid.
- ▶ Ze voelt zich zoals iemand die doof is, ze ziet alles, maar begrijpt niet wat er van haar verwacht wordt.

Traject op maat voor Leerling S.

- ▶ Leerling S. wordt na de kerstvakantie van 3HW (ASO) naar 3STW (TSO) geheroriënteerd.
- ▶ Er wordt met haar afgesproken dat ze extra begeleiding zal krijgen voor Nederlands.
- ▶ Ze mag niet meer spijbelen.

Eerste gesprek met Leerling N. en mama tijdens het oudercontact eind december

- ▶ Dit gesprek verloopt in het Spaans.
- ▶ Leerling N. heeft heel hard gestudeerd voor de examens (bevestigd mama)
- ▶ Is heel erg geschrokken van haar resultaat in de examenperiode.
- ▶ Wil graag op onze school blijven
- ▶ Er wordt met haar afgesproken dat er een speciaal traject op maat zal komen in januari 2015.

Leerling N. en Leerling S. Samen een Traject Op Maat

- ▶ Toevallig zitten beide leerlingen in dezelfde klas.
- ▶ Er wordt een TOM opgemaakt.
- ▶ De leerlingen worden vrijgesteld van de lessen aardrijkskunde en geschiedenis.
- ▶ Ze zullen voor deze vakken een individuele jaartaak krijgen, zodat de leerkracht hen voor dit vak kan evalueren.
- ▶ De leerlingen krijgen een contract
- ▶ Dit wordt besproken en ondertekend met de directie, henzelf en de ouders.

Leerling N. en Leerling S. Samen een Traject Op Maat

Om hen te testen, krijgen ze een dikke grammatica bundel (ongeveer 40 blz.) die ze zelfstandig thuis moeten maken met een deadline van 1 week later.

Deze bundel wordt tijdig afgemaakt en afgegeven.

De leerlingen mogen als STICORDI maatregel een woordenboek Spaans-Nederlands, Nederlands - Spaans en een verklarend woordenboek Nederlands gebruiken tijdens toetsen en examens.

De leerlingen mogen ook alle toetsen en examens mondeling verdedigen.

Speciaal weekrooster voor leerlingen N en S

- ▶ Op maandag het 5° lesuur (aardrijkskunde) krijgen ze ondersteuning van een stagiaire Nederlands. Ze werken in een bundel van Nederlands grammatica (materiaal gehaald in Doc Atlas)
- ▶ Op dinsdag het 1° lesuur (normaal lesvrij voor hen) krijgen ze ondersteuning van de leerbegeleiding over het verwerken van grote hoeveelheden leerstof.
- ▶ Op dinsdag het 8° lesuur (normaal ook lesvrij voor hen) gaan ze naar de Iklas, waar ze zelfstandig aan hun bundel en extra taken werken.
- ▶ Op vrijdag het 1° lesuur krijgen ze ondersteuning van een stagiaire wiskunde voor hun problemen met het vak wiskunde
- ▶ Op vrijdag tijdens de middag komen ze naar stagiaire zorg waar de voorbije week besproken wordt (eventuele problemen, testen, taken, ...)

3 maanden later, net voor de paasvakantie

- ▶ Leerling S wordt door Leerling N meegetrokken in de klas. Zij heeft nu ook contact met de andere medeleerlingen.
- ▶ Leerling S is helemaal open gebloeid sinds de opstart van het TOM
- ▶ Leerling S heeft geen ongewettigde afwezigheden meer.
- ▶ Leerling N. heeft geen enkel tekort op dagelijks werk en is voor Frans zelfs de beste van de klas.
- ▶ Leerling S. heeft het wat moeilijker, maar de punten zijn veel beter dan voordien.
- ▶ Beide leerlingen geven aan zeer tevreden te zijn met het TOM en zijn steeds aanwezig op de uren van extra begeleiding.

Verloop examens 2014-15 en verloop 2016-17

- ▶ Leerling N heeft nog 2 tekorten op haar eind examen. Ernstig jaartekort voor wiskunde.
- ▶ Leerling S heeft nog 4 tekorten op haar eind examen. Ernstig jaartekort voor wiskunde.
- ▶ Beide leerlingen worden niet geattesteerd maar krijgen een ARL.
- ▶ In schooljaar 2015-16 loopt hun traject op maat verder: wekelijks coaching moment - S houdt nog 2u per week een inhaalremediëring (I klas) met vakonderwerpen op maat.
- ▶ Leerling S en Leerling N zitten nu alletwee in 5STW. Leerling S behaalt hogere punten dan Leerling N. Zij krijgen nog steeds 1u per week persoonlijke begeleiding.

5

Kritische succesfactoren van de taaltrajecten

Kritische succesfactoren achter onze flexibele taaltrajecten

- ▶ Vroege en warme overdracht via vervolgcoach
- ▶ Maand 1 na instroom: rustige integratie in de school/klas cultuur
- ▶ Taaltrajectassessment na de eerste maand
- ▶ Inzet van diverse remediëeringsinstrumenten
- ▶ Maximale uitbreiding leerzorgteam
- ▶ Trajectbegeleiding

Kritische succesfactoren achter onze flexibele taaltrajecten

- ▶ Vroege en warme overdracht via vervolgcoach
 - ▶ Reeds eerste contact in inschrijvingsjaar -1
 - ▶ OLB via snuffelstages
 - ▶ Warme overdracht dossier, niet enkel 'punten & rapport'

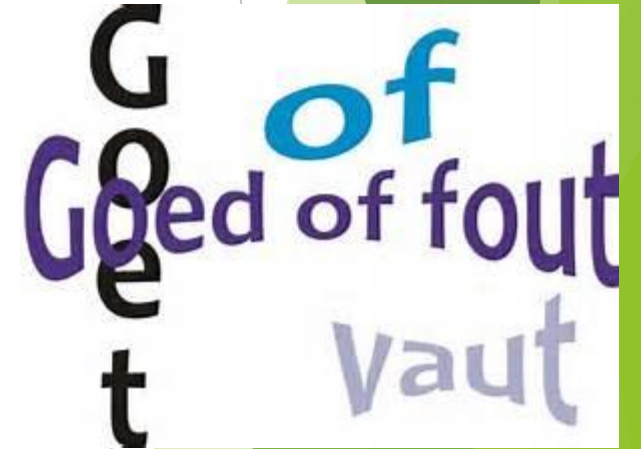
Kritische succesfactoren achter onze flexibele taaltrajecten

- ▶ Maand 1 na instroom: rustige integratie in de school/klas cultuur
 - ▶ Nauwe samenspraak klastitularis, vakleerkrachten rond observaties
 - ▶ Leerlingen via gesprekken leiden naar benoemen van onderwijs behoeften
 - ▶ Belang van warme ontvangst in de klasgroep

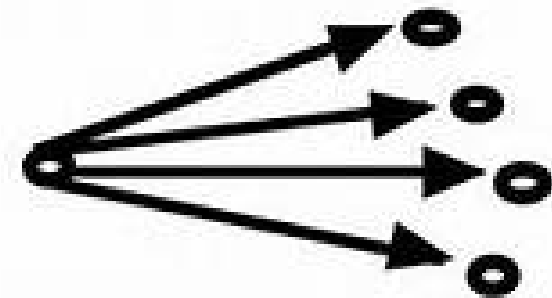
Kritische succesfactoren achter onze flexibele taaltrajecten

- ▶ Taaltrajectassessment na de eerste maand
 - ▶ Groepsassessment, vormen van leergroepen
 - ▶ DIATAAL TEKST en WOORD
 - ▶ Intakegesprek vanuit gespreksscenario (begin situatie)

Kritische succesfactoren achter onze flexibele taaltrajecten

- ▶ Inzet van diverse remediëringsinstrumenten
 - ▶ Meerdere taalmethodes op maat aanwenden: DIAPLUS, LEES MEER, schooltaalwoorden
 - ▶ BZW in combinatie van coaching
 - ▶ Samen leren in klas/niveau/richting doorbrekende leergroepen

Kritische succesfactoren achter onze flexibele taaltrajecten

- ▶ Maximale uitbreiding leerzorgteam
 - ▶ Integratie van studenten uit de opleidingen ortho (bachelor) en zorgverbreding (BANABA)
 - ▶ Integratie van projectruimte binnen vakstages
 - ▶ Uitschrijven van projectstages bij diverse lerarenopleidingen

Kritische succesfactoren achter onze flexibele taaltrajecten

- ▶ Trajectbegeleiding
 - ▶ 1-loket principe voor de leerling EN de leerkracht EN de ouders
 - ▶ Aandacht voor socio-emotionele begeleiding om tot leren te kunnen komen
 - ▶ Traject = oog hebben voor termijn perspectief

.... En maximaal exploreren wat nu al kan binnen SO64 zonder op een onderwijshervorming te wachten.

- ▶ Jaarspreiding
- ▶ ARL
- ▶ Tijdelijke vrijstelling
- ▶ Dispensering
- ▶ Lessen volgen in meerdere jaren
- ▶

Wil je komen kijken?

- ▶ Volg ons op TWITTER @AtheneumMXM
- ▶ Spreek af voor een bezoek aan onze school via directeur@kamerksem.be
- ▶ Je bent welkom

